

FOTO: JOSEF ALBRECHT

Netypická budova pošty

→ utrousí pod vousy muž v zeleném kabátě a s motorovou pilou v ruce. Práce v lese je tady opravdu jednou z mála možností, jak se uživit. A vědí to i místní obchodníci, protože v několika krámcích tady nabízejí součástky či oleje pro motorové pily.

Do okolí na lyže

Javorník má kromě temné a magické atmosféry ještě jedno lákadlo. Je to výborný kraj pro méně náročné sportovce, kteří vyznávají jízdu na kole nebo v zimě na běžkách. Zvláštní krajina totiž nabízí pohodlné projížďky téměř liduprázdným krajem.

Ti náročnější se zřejmě vypraví do některého ze známých jesenických lyžařských center. Zhruba půl hodiny jízdy autem je to do Lipové, kde jezdí několik vleků. Není problém také dojet přímo na Ramzovou. Jede sem i vlak a nabídka pro lyžaře je opravdu pestrá. Kromě několika sjezdovek, za kterými se můžete vydat i přes kopec do osady Petřín, je Ramzová ideálním východiskem pro hřebenné túry. Dá se odtud vyrazit na hlavní jesenický hřeben směrem na Šerák a Keprník ale také na opačnou stranu ke Králickému Sněžníku.

JOSEF ALBRECHT

Rychlebské hory

Málokterý okraj republiky je tak odlehlý jako právě tento. Alespoň mně se stává, že octnu-li se až na horním okraji Jeseníků, skončím buď v Jeseníku, nebo to stočím na Králický Sněžník. Dnešní trasu lze absolvovat pěšky i na kole a pro toto roční období je podstatné, že naprostá většina je velmi vhodná i na běžkách. Z rozcestí Špičák (po 16 km) je rovněž možné si zvolit žlutou lyžařskou cestu při hranici a prodloužit si trasu podle sil. Pokud se rozhodnete dostat se na vlak na stanici Lipová-jeskyň (překonání Luvi hory je beze stopy tvrdou lyžařskou turistikou), trasa bude měřit 37 km. Start, cíl i prodloužený cíl leží na železnici a je malá šance narazit na občerstvení.

Z Javorníka zamíříme po červené (pozor, z města vedou dvě a obě jihozápadně – my volíme levou, jižnější) nejprve na zdejší dominantu – Janský Vrch. Zdejší zámek byl postupně obklopen francouzskou zahradou a anglickým parkem a v zimním období je uzavřen. Vzápětí se ocitáme v pusté otevřené členité krajině a blížíme se k lesu. Jen do něj vstupujeme a už jsme u prvního zastavení – u kaple sv. Antonína s pramenem. Lesní cesta nás traverzem vyvede vysoko nad Račí údolí, oblíbený výletní cíl, dnes přírodní rezervace. Najdeme zde v těsné blízkosti Čertovy kazatelny, zpřístupněný rulový skalní útvar s výhledem do Račího údolí, zříceninu strážního hradu Rychleby se zpřístupněnou věží a přes údolí pozůstatky hrádku Pustý zámek. To už se ocitáme na dně údolí a jdeme proti proudu až k rozcestí, u něhož se Račí potok rozděluje na dva přítoky. Tady červená značka prudce vlevo opustí údolí a vyvede nás do rekreační osady Červeného Dolu. Vyvýšeným pruhem otevřené mezilesní krajiny zvolna stoupáme do Nových Vilemovic, než nás v mělkém sedélku mezi vrchy Roveň a Strážistě, odkud jsou ještě výhledy zpět k Javorníku, pohltnou lesy. Ty ustupují jen rozsáhlým pastvinám v místě bývalé obce a samotě Hraníčky. Název naznačuje, že jsme dosáhli hranic, a naše cesta se stáčí vlevo podél nich. Mezi nevýraznými příhraničními vrcholy zvolna stoupáme k prameni pod Stráží a k rozcestí pod Špičákem. Jak jsme už uvedli, při hranicích by nás odtud dál na jih vedla žlutá značka, zatímco červená hranici opouští a vrací se na východ do vnitrozemí. Čeká nás na ní sestup (sjezd) úbočím Špičáku k potoku, při něm na rozcestí pod Smčným vrchem a po lesní silnici ke Skorošické hájovně. Za ní už narazíme na první stavení roztáhlých Skorošic, staré obce slovanského původu, kde stávala sklárna a zůstal opuštěný hadcový lom. Tady je konečně

možnost občerstvení. To jsme však už na dohled od cíle: místní komunikace nás dovedou k mostu (stanice autobusu) a dál k žel. stanici Žulová. Dřívější městečko s hradem, z něhož zbyla jen věž v sousedství kostela, bylo po druhé světové válce pojmenováno podle množství žulových lomů. V okolí je několik v zimě obtížněji dostupných pozoruhodností, nejbližší Zaoralova křesla, žulová skalka s dobře zachovalými skalními křesly v lese za nádražím. To snad pro případ mrazivého čekání na vlak.

JAN STRÁSKÝ

Autor je místopředseda Klubu českých turistů, bývalý ministr a premiér

Mapa: Rychlebské hory a lázně Jeseník, 1:50 000, edice KČT č. 54

